

Datum
2018-03-01
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2017-5965

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Motion av Magnus Olsson (SD) om att införa "Staffanstorpsmodellen" i Malmö, STK-2017-1210 STK-2017-1210

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Yttrande

Magnus Olsson (SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där han föreslår kommunfullmäktige besluta att uppdra åt kommunstyrelsen:

att ge berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att utreda möjligheten att införa Staffanstorps lösning på bostadsbristen för nyanlända immigranter i Malmö, samt

att ge tekniska nämnden och berörda förvaltningar i uppdrag att i enlighet med utredningens förslag, implementera "Staffanstorpsmodellen" i Malmö stad.

I motionen redogörs för hur Staffanstorps kommun har löst bostadsproblemet för nyanlända och ensamkommande genom att låta dessa bo i enklare boenden, vilket ger tak över huvudet samtidigt som kostnaderna hålls nere. Staffanstorps kommun har köpt in sex husvagnar där det bor två personer i varje husvagn. I motionen uppges ingen behöva bo på hotell och kommunen behöver inte heller köpa lägenheter.

I motionen anges att införandet av "Staffanstorpsmodellen" inte behöver innebära att Malmö köper in husvagnar. Malmö stad kan, enligt motionen, även köpa in tält eller hitta andra temporära boendelösningar som inte kostar mycket och som uppmuntrar nyanlända att skaffa egen försörjning och bostad.

Det har framkommit att "Staffanstorpsmodellen", förutom i förevarande motion, tidigare endast förekommit som begrepp i ett samverkansprojekt mellan Polismyndigheten, Staffanstorps kommun och leverantörer som handlar om att förebygga bostadsinbrott med stöd av så kallad MärkDNA. Det finns således ingen tydlig definition av begreppet. Åtminstone inte vad avser boenden för nyanlända.

Enligt information på Staffanstorps kommuns hemsida så har kommunen under hösten 2017, för att akut hantera boendet för kommunanvisade vuxna ensamstående män, köpt in sex husvagnar. Maximalt kan det bo två personer i varje husvagn. Enligt tillgänglig information har Staffanstorps kommun andra boendelösningar än husvagnar för familjer och er-bjuder bland annat lägenheter och vandrarhem. Kommunen köper inte in bostadsrätter eller villor¹.

Staffanstorps kommun har enligt kommunstyrelsens ordförande under år 2017, fram till den 22 december, tagit emot 77 nyanlända varav cirka 12 personer bor i husvagn. Kommunen omplacerar, enligt kommunstyrelsens ordförande, nyanlända till lägenheter från husvagnar och vandrarhem i den takt de får tillgång till lägenheter².

I förslag till bostadsförsörjningsprogram för Staffanstorp (beslutat av kommunfullmäktige 170918) framgår att: ”Boenden för nyanlända finns i flera olika former, allt från kommunalt ägda bostadsrätter till förhyrning av privatpersoners bostäder eller delar av sådana”³.

Det finns i Staffanstorps kommun sedan maj 2016 en bostadsstrategi för nyanländas bosättning där som mål uttrycks att ”Boendet ska planeras som en integrerad del i bebyggelse, inte som en speciell anläggning”. Som första punkt i strategin anges: ”att kommunstyrelsen utfärdar ett direktiv innebärande att de återstående lägenheter i Staffanstorps hus AB (vid årsskiftet 28 st. lägenheter) i första hand inte säljs utan används till sociala ändamål (inkl. bostäder till nyanlända)”⁴.

Liksom många andra kommuner verkar Staffanstorp använda flera olika typer av lösningar för att ordna boende för nyanlända, allt från boende i husvagnar och vandrarhem till hyreslägenheter och bostadsrätter. Kommunen löser bostadsfrågan för nyanlända som anvisas till kommunen på ett sätt som är liknar många andra kommuner. Flera av de boendelösningar som tillhandahålls nyanlända hushåll finns också i Malmö.

Enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (nedan kallad bosättningslagen) är Sveriges kommuner skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning. Lagen trädde efter beslut i riksdagen i kraft den 1 mars 2016 och omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd (både permanent och tillfälligt uppehållstillstånd) som flyktingar eller annan skyddsbehövande enligt vissa bestämmelser i utlänningslagen samt deras anhöriga. Malmös kommunal var år 2016 488 personer och år 2017 408 personer. Under år 2018 ska Malmö ta emot 155 personer.

¹ <https://staffanstorp.se/2017/09/22/tillfallig-boendelosning-for-ensamkommande-nyanlanda/#VadGor>

² <http://www.skd.se/2017/12/20/en-familj-far-lagenhet-lagom-till-jul/>

³ <https://staffanstorp.se/kommun-och-politik/sa-styrs-kommunen/kallelser-handlingar-och-protokoll/#2fdb323dd6eb149-193c192c90ec404061-fef2a4e50b09745096-762cd04e0e82745124>

⁴ <https://staffanstorp.se/wp-content/uploads/2016/03/Bostadsforsorjningsstrategi.pdf>

Enligt beslut i kommunfullmäktige är arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarig för att till följd av bostättningslagen göra beställningar av boenden hos tekniska nämnden samt att ge praktiskt stöd till målgruppen.

Tekniska nämnden har i uppdrag att inom ramen för sitt lokalförsörjningsansvar införskaffa boenden för målgruppen efter beställning från arbetsmarknads- och socialnämnden och att ansvara för att samordna arbetet med att ta fram andra boendialternativ i samarbete med berörda nämnder och styrelser.

Kommunanvisade har i Malmö sedan 2016 erbjudits boende i kollektivboenden (ensamhushåll), mindre lägenheter i omställda serviceboenden (främst barnfamiljer) samt ett antal lägenheter (barnfamiljer).

I dagsläget förfogar arbetsmarknads- och socialnämnden över ca 640 boendeplatser åt kommunanvisade hushåll. Det finns planering för ytterligare ca 450 bostäder, varav ett mindre antal lägenheter och andra lösningar men främst modulbostäder för ensamstående eller familjer. Efter en beställning från tekniska nämnden i november 2016 köpte servicenämnden in 34 bostadsrätter som hyrts ut med andrahandskontrakt, utan besittningsskydd, till nyanlända barnfamiljer. Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 maj 2017 att tills vidare upphöra med att hos servicenämnden göra beställningar av bostadsrätts-lägenheter. Det senaste köpeavtalet avseende bostadsrättslägenhet tecknades den 10 april 2017.

Alla bostäder som erbjuds kommunanvisade är tillfälliga och hyrestiden kan som längst bli fyra år eftersom besittningsrätten till bostaden då inträder. Målsättningen är att personerna ska hitta en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden så snart som möjligt och det är också en information som kommuniceras tydligt. De nyanlända ges också information och stöd i hur man söker bostad i Sverige.

Inriktningen i arbets- och socialnämndens arbete har varit att de nyanlända som anvisas för bostättning är nya Malmöbor som kommunen enligt lag är skyldiga att ta emot. De blir folkbokförda i kommunen och de boenden och övrigt stöd som kommunen ger ska underlätta integration och etablering på arbets- och bostadsmarknaden.

De boenden som kommunen erbjuder de nyanlända ska hålla en rimlig standard med beaktande av kostnadsaspekten. Lagen ställer inte krav på att kommunerna ska tillhandahålla fullvärdiga bostäder till målgruppen. Vad gäller ensamstående personer eller hushåll utan barn anser arbetsmarknads- och socialnämnden att kollektivboenden och liknande där man delar på ett rum liksom kök och dusch/toalett är en rimlig standard i avvaktan på att de själva hittar en annan bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. I kommunens planering för nya boenden för målgruppen finns också ett antal lägenheter i modulhus. I dessa planeras ensamstående personer dela på en lägenhet. För barnfamiljer har målsättningen varit att kunna erbjuda lägenheter med andrahandskontrakt och utan besittningsskydd. De flesta

lägenheter som är disponibla för målgruppen är i modulhus eller i andra typer av speciallösningar. Boendet ger referenser som kan användas när familjerna söker en egen bostad på den öppna bostadsmarknaden. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är rimligt att kom-munanvisade barnfamiljer får tillgång till en bostad i form av en lägenhet, exempelvis i ett modulhus, och att boenden i vandrarhem eller andra former av kollektivboenden för barn-familjer så långt som möjligt ska undvikas. Det handlar om barnens uppväxtvillkor och att ge barnen en rimlig möjlighet att kunna etablera sig i Malmö med skolgång, kamrater och fritidsaktiviteter. Det underlättar också föräldrarnas etablering i samhället.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår att motionen i denna del bedöms vara besvarad utifrån ovanstående.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-MariePettersson
.....

Arbetsmarknads- och socialnämnden 20180222 § 66, Sverigedemokraterna, reservation, bilaga.